

VENEMAA TURISMITURU ÜLEVAADE

VENEMAA ELANIKE VÄLISREISID

- Venemaal on 146,8 miljonit elanikku. Neist elab Moskvas 12,2 miljonit ja Peterburis 5,2 miljonit. Leningradi oblastis elab 1,8 miljonit ja Pihkva oblastis 651 000 inimest (allikas: Rosstat).
- Välisreisidel käib vaid väike osa elanikkonnast. 2016.a. märtsis oli välispass 28% Venemaa elanikest (allikas: uuringufirma Levada-keskus 1600 üle 18aastase Venemaa elaniku küsitlus; www.levada.ru).
- Sama uuringu järgi vastas 2016.a. märtsis 7% Venemaa elanikest, et käib välismaal puhkusele vm isiklikel eesmärkidel kord aastas või sagedamini (seejuures 5% käib kord aastas, 1% 2-3 korda aastas ja 1% veelgi sagedamini). 9% käib välismaal vaba aja reisirid kord 2-3 aasta jooksul ja 4% veel harvem. 15% ütles, et ei tee enam vaba aja reise välismaale ja 59% pole kordagi käinud väljaspool endise NSVL piire.
- Aktiivsemad reisijad on nooremad vanusegrupid (eriti 25-39aastased) ning suurlinnade (eelkõige Moskva) elanikud. Moskva elanikest vastas 7%, et teeb vaba aja reise 2-3 korda aastas ja 15%, et reisib kord aastas; ning 10% reisib kord 2-3 aasta jooksul. Samas ka Moskva elanikest üle poole ütles, et ei reisi välismaale või pole seal üldse kunagi käinud.

Kui tihti käivad Venemaa elanikud välismaal? (allikas: Levada-keskuse küsitlused 2012, 2014 ja 2016)

	Venemaa elanikud						Moskva elanikud	Üle 500 000 elanikuga linnad
	Tööreisil			Puhkusele vm isiklikel eesmärkidel				
	2012	2014	2016	2012	2014	2016		
Vähemalt 4 korda aastas	<1	<1	<1	<1	<1	1	<1	1
2-3 korda aastas	2	1	<1	2	1	1	7	4
Kord aastas	2	4	3	4	7	5	15	4
Kord 2-3 aasta jooksul	2	4	4	6	8	9	10	10
Harvem	1	2	3	3	6	4	13	3
Varem käisin, nüüd üldse mitte	9	8	12	10	13	15	20	19
Pole kordagi käinud väljaspool endise NSVL piire	78	76	72	70	60	59	33	51
Ei oska öelda	6	6	5	6	4	5	4	7

Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) andmetel olid Venemaa elanike kulutused välisreisidele 2016.aastal 21,6 miljardit eurot. Selle näitajaga olid nad maailmas 11. kohal. 2013.a. kulutasid nad peaaegu poole rohkem (40,2 miljardit eurot) ja olid maailmas koguni 4. kohal. Rublades arvatuna vähenesid nende kulutused välisreisidele 2014.aastal 5,7% ning nii 2015. kui ka 2016.aastal 31% (eelneva aastaga võrreldes).

2017.a. esimese 3 kvartali kokkuvõttes kasvasid Venemaa elanike kulutused välisreisidele 27% (2016.a. sama perioodiga võrreldes). Seega hakkasid nende kulutused alates 2017.a. algusest kasvama peale langust kolmel eelneval aastal.

Venemaa elanike kulutused välisreisidele, miljardites (allikas: Maailma Turismiorganisatsioon)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
eurodes	20,1	23,6	33,3	40,2	38	31,5	21,6
dollarites	26,7	32,9	42,8	53,5	50,4	34,9	24,0

Venemaa elanike välisreiside arv (miljonites) ja muutus võrreldes eelneva aastaga (allikas: IPK International)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Välisreiside arv	12,7	14,0	15,9	18,5	20,7	18,1	21,1	23,8	27,2	30,6	28,7	22
sh. puhkusereisid	7,5	8,5	10,9	13,1	15,6	13,7	16,8	19,6	19,6	22,2	20,8	16,5
muutus võrreldes eelneva aastaga												
Välisreiside arv		10%	13%	16%	12%	-13%	17%	13%	14%	13%	-6%	-23%
sh. puhkusereisid		13%	29%	20%	20%	-13%	23%	17%	0%	13%	-6%	-21%

Konsultatsioonifirma IPK International Venemaa elanikkonna välisreiside uuringu andmetel tegid Venemaa üle 15aastased elanikud **2015. aastal 22 miljonit ööbimisega välisreisi**¹. Neist 16,6 miljonit olid puhkusereisid, 2,2 miljonit muud erareisid ja 3,3 miljonit tööreisid. **2016.a. tegid nad umbes 19 miljonit**

¹ Siin esitatud IPK Internationali andmed põhinevad Venemaa üle 15a. elanikkonna küsitlusel ja erinevad seetõttu Venemaa ametlikust piiristatistikast, mis loendab kõiki Venemaa kodanike piiriületusi (k.a. ühepäevareise, piiräärsete elanike regulaarseid piiriületusi ja transpordivahendite meeskonnaliikmeid). Esitatud on IPK Internationali kõige värskemad kättesaadavad andmed.

mitmepäevast välisreisi. Võrreldes 2013.a. ehk senise rekordaastaga tegid nad 2016.aastal üle 11 miljoni välisreisi vähem (langus ligi 40%). Seega ületab 2016.a. välisreiside arv mõnevõrra 2009.a. taset.

16,6 miljonist puhkusereisist 16% ehk 2,6 miljonit olid lühireisid (1-3 ööbimist) ja 84% ehk 13,9 miljonit olid pikad reisid (vähemalt 4 ööd). Puhkusereiside keskmine kestus on 10 ööd – pikka kestust seletab see, et veidi üle poole neist moodustavad rannapuhkused.

KONKURENTSIKESKKOND (MAJUTUSETTEVÖTETE STATISTIKA PÕHJAL)

Eestiga vähemalt teatud määral konkureerivateks riikideks võib pidada Soomet, Lätit, Leedut, Poolat, Tšehhit ja Ungarit. Sisuliselt ainuke võrreldav andmeallikas kõigi vaadeldavate riikide puhul on majutusettevõtete statistika. Samas ei ole ainult majutusstatistika põhjal võimalik hinnata, mil määral ja milliste sihtgruppide osas teised Ida-Euroopa sihtkohad Eestiga konkureerivad, kuna majutusstatistika ei anna infot reisieesmärkide, reisijate päritolupiirkonna ega muude sarnaste näitajate kohta. Kui arvuliselt kõige rohkem välisreise teevad Moskva elanikud, siis Soome ja Eestisse reisivatest Venemaa turistidest moodustavad suurema osa Peterburi ja selle ümbruse elanikud. Tõenäoliselt on aga Peterburist kaugemal asuvates Ida-Euroopa riikides Vene turistide seas vähem Peterburi piirkonna elanikke ning vastavalt rohkem Moskva ja ka muude Venemaa piirkondade elanikke (näiteks Leedus ja Poolas Kaliningradi oblastist pärit turiste).

Kogu Kesk- ja Ida-Euroopa ning Põhjamaade piirkonna võrdluses on Vene turistide ööbimiste arv ülekaalukalt suurim **Tšehhis** (2016.a. 1,89 miljonit); talle jäävad tunduvalt alla isegi Saksamaa (2016.a. 1,49 miljonit ööbimist) ja naaberriik Soome (2016.a. 697 596 ööbimist), rääkimata teistest Ida-Euroopa riikidest.

Tšehhis oli 2015. ja 2016. aastal 54% nende ööbimistest Prahas (kus viibitakse keskmiselt 4 ööd) ja 1/3 kuurortpiirkondade spaades (eelkõige Karlovy Varys, vähemal määral ka muudes Tšehhi piirkondades väljaspool Prahast), kus viibitakse keskmiselt koguni 12 ööd. 2016. aastal ööbis kuurortpiirkondade spaades 52 893 Vene turisti, kes veetsid seal kokku 622 550 ööd. Ka Ida-Euroopa linnade võrdluses on **Praha** ülekaalukalt populaarseim – seal on nende ööbimiste arv mitu korda suurem kui üheski teises linnas (2016.a. 1,02 miljonit ööbimist).

Ida-Euroopa riikidest on Tšehhi järel populaarsuselt järgmine **Ungari**, kus nad veetsid 2016. aastal 539 106 ööd (3,5 korda vähem kui Tšehhis). Nagu Tšehhis, oli ka Ungaris 2015. ja 2016. aastal 54% nende ööbimistest pealinnas. Budapestis viibisid nad keskmiselt 3 ööd.

Ida-Euroopa riikidest järgneb Vene turistide ööbimiste arvult Ungarile **Läti**, kus nad veetsid 2016. aastal 440 862 ööd. Vene turistide ööbimiste arv Eestis, Lätis ja Leedus on sarnases suurusjärgus, kuigi alates 2013. aastast on neid Lätis olnud veidi rohkem kui Eestis (enne seda oli nende ööbimiste arv Eestis veidi suurem kui Lätis). 2016.a. oli nende ööbimisi **Eestis** 413 292 ja **Leedus** veel veidi vähem – 367 638. Leedus on nende ööbimiste arv olnud Eesti ja Lätiga võrreldes veidi väiksem alates 2009.aastast. **Poolas** on nende ööbimisi umbes sama palju kui Leedus (2016. aastal 353 754).

Vene turistide ööbimised Lätis on mõnevõrra rohkem pealinnale keskendunud kui teistes Ida-Euroopa riikides: viimasel 3 aastal on nad **Riias** veetnud 63% Lätis veedetud öödest ning pikaajaliselt on Riia osatähtsus järk-järgult kasvanud. Eestis veedetud öödest veetsid nad 2016.a. **Tallinnas** 58% ning pikaajaliselt on Tallinna osatähtsus järk-järgult vähenenud (tulenevalt Ida-Virumaa osatähtsuse kasvust). Leedus veedetud öödest veetsid nad **Vilniuses** vaid 38%. Pealinna väiksem osatähtsus Leedus tuleneb sealsete spaasihtkohtade, eelkõige Druskininkai ja Palanga populaarsusest (Druskininkais veetsid nad 2016. aastal umbes 30% Leedus veedetud öödest). Poolas on nende ööbimised veelgi rohkem erinevate sihtkohtade vahel jagunenud: 2016.a. Poolas veedetud öödest veetsid nad **Varssavis** 18% ja **Krakowis** 10%.

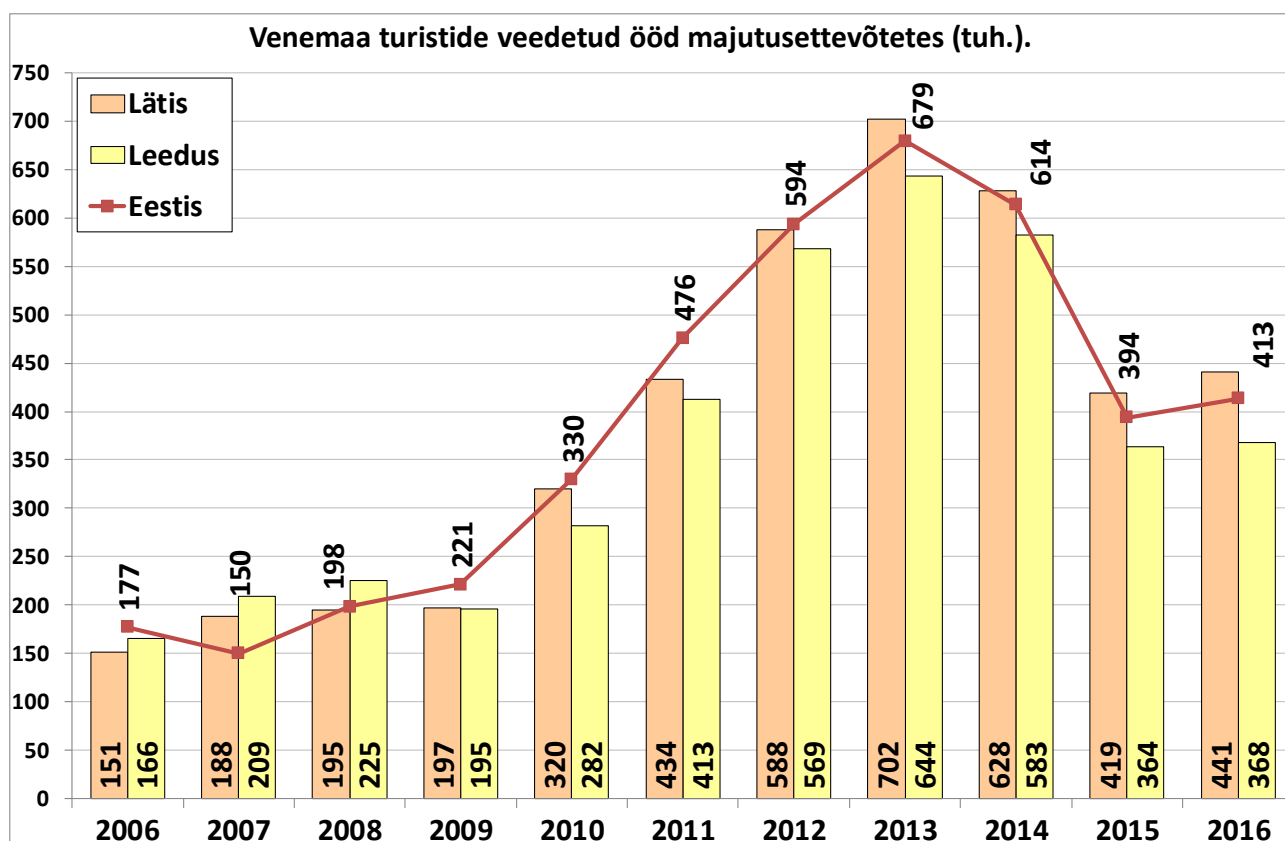
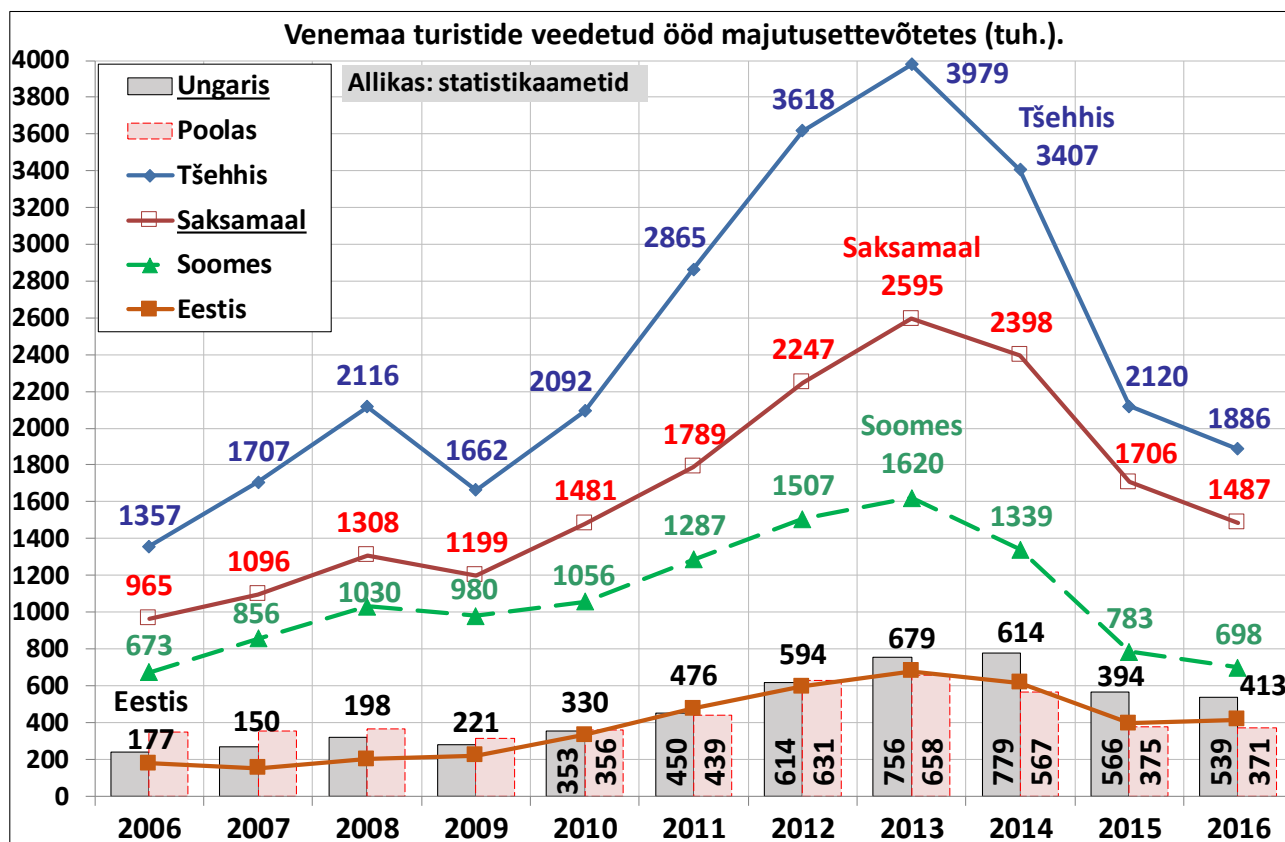
Rootsi majutusettevõtetes oli nende veedetud öid 2016. aastal 128 272 ehk 3 korda vähem kui Eestis, Norras ja Taanis aga veelgi vähem kui Rootsis.

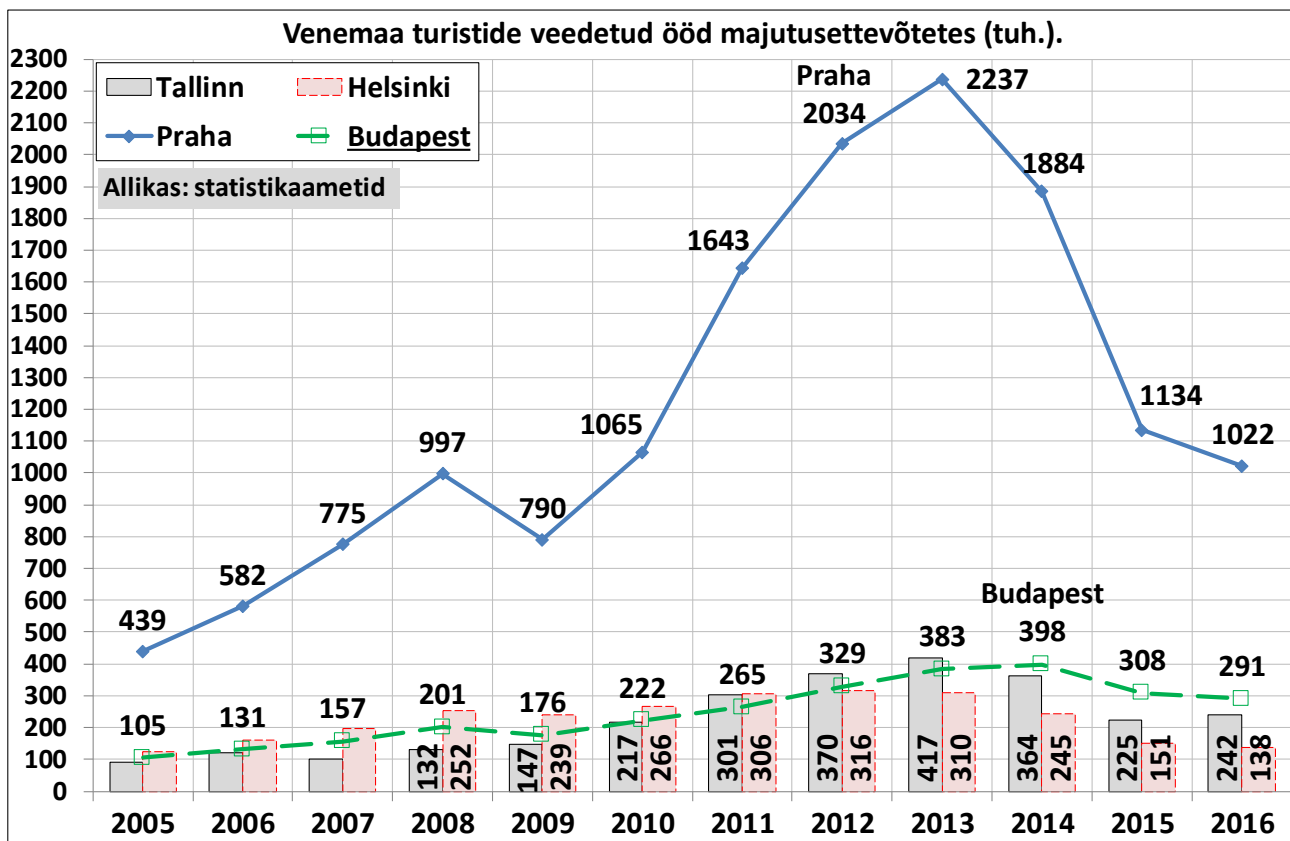
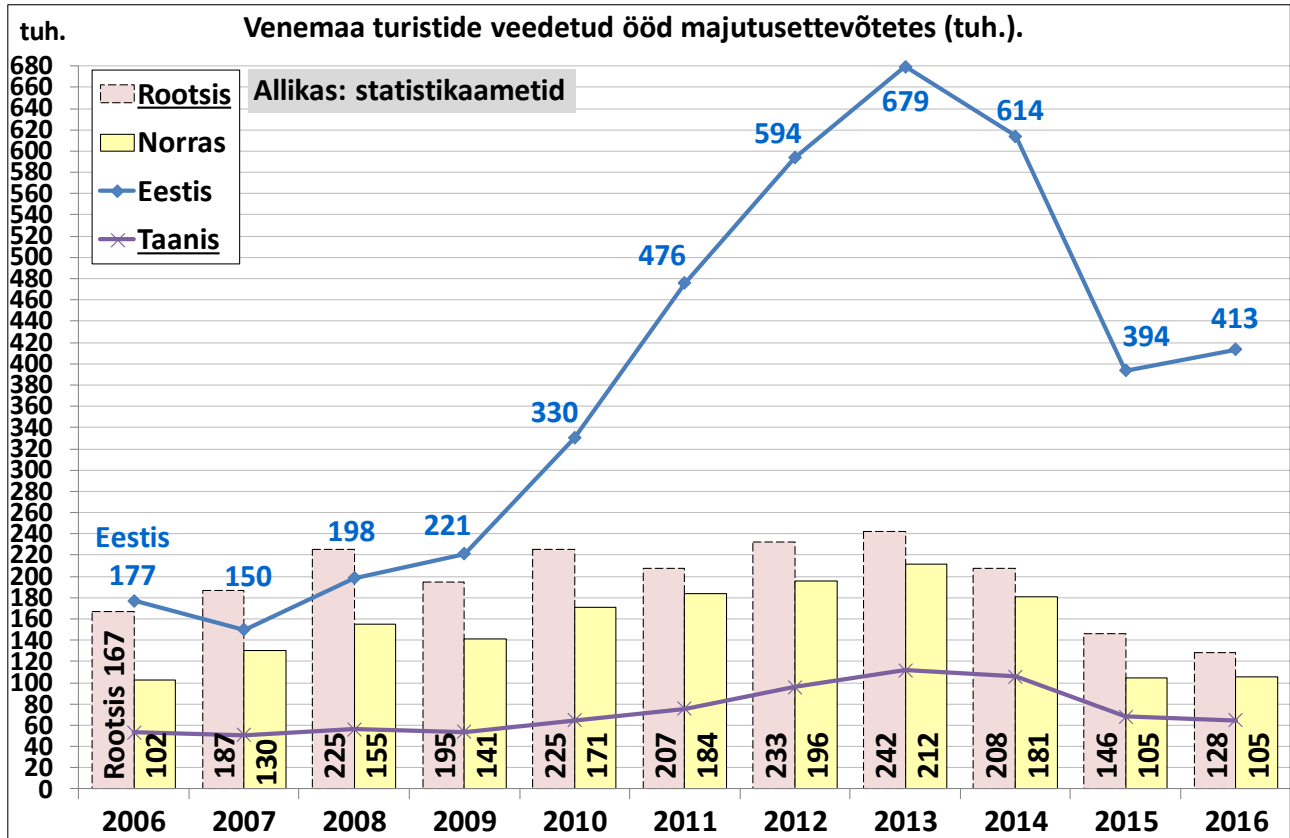
Soome on Eestile oluline konkurent seetõttu, et nii Soome kui ka Eestisse reisivatest Venemaa turistidest moodustavad suurema osa Peterburi ja selle ümbruse elanikud (kuigi põhjused, miks nad kumbagi riiki külastavad, on mõnevõrra erinevad). 2016.a. veetsid Vene turistid Soome majutusettevõtetes 697 596 ööd – 57% ehk 922 823 ööbimise võrra vähem kui seni rekordilisel 2013. aastal. See tähendab, et 2016.a. oli nende ööbimiste arv Soomes vaid mõnevõrra suurem kui 2006. aastal.

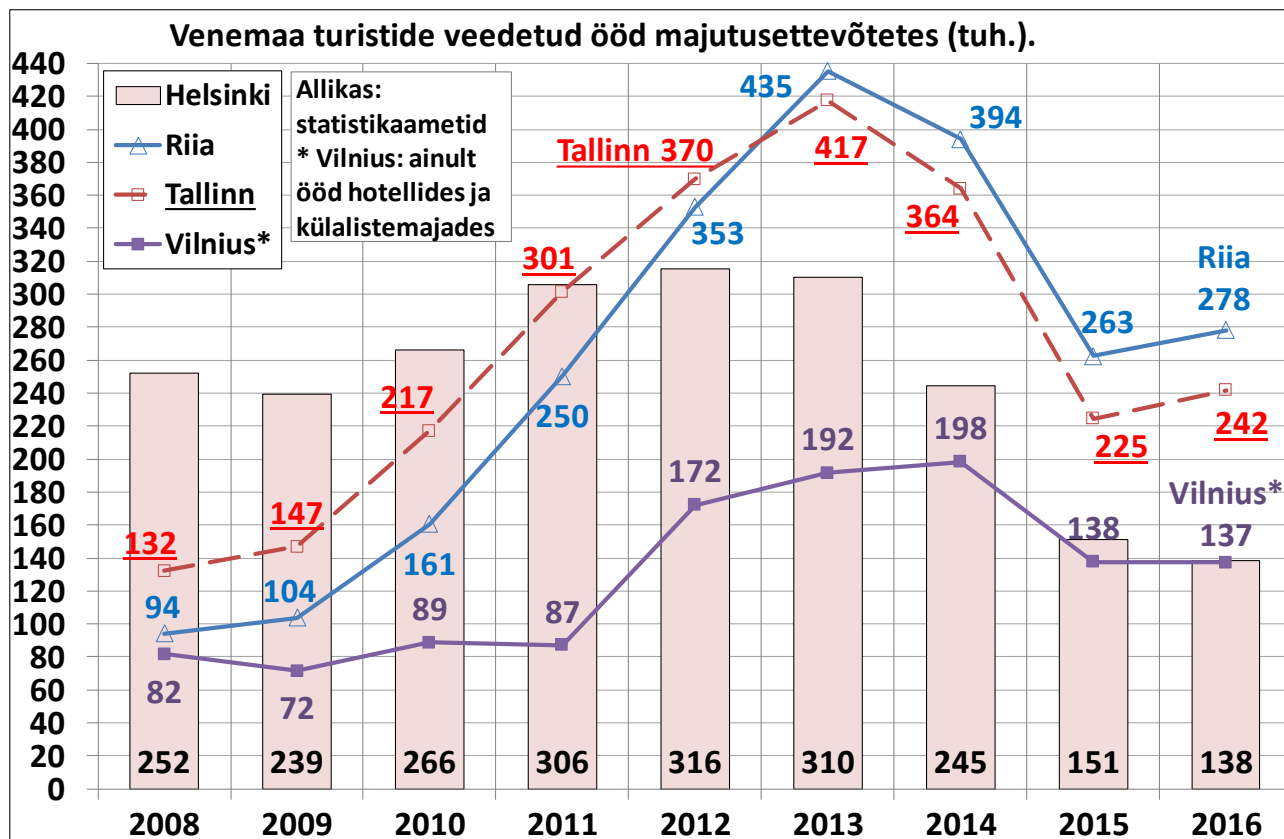
Soome majutusstatistikas jaotatakse riik neljaks turunduspiirkonnaks. Selle järgi on Vene turistide suurima osatähtsusega sihtkohaks Soomes Ida- ja Lõuna-Soome järvede piirkond (mis piirneb Vene piiriga). Seal veetsid Vene turistid 2016. aastal 48% Soomes veedetud öödest. Suur-Helsingi piirkonnas (*pääkaupunkiseutu*) veetsid nad 25% (sh. Helsingis 20%) Soomes veedetud öödest. Pikaajaliselt on järvede piirkonna osatähtsus veidi kasvanud ja Suur-Helsingi osatähtsus veidi vähenenud. Lapimaal veetsid nad

2016. aastal 14% ning lääne- ja lõunarannikul (koos saartega) 13% kõigist Soome majutusettevõtetes veedetud öödest.

Soomes on Vene turistide ööbimiste hooajaline jaotus sarnane Eestiga: populaarseim kuu reisimiseks on jaanuar (nagu Eestiski) ja jaanuari osa kogu aasta ööbimistest on veel veidi suuremgi kui Eestis. Eestiga võrreldes on Lätis aga nende ööbimisi rohkem juulis ja augustis, ning vähem jaanuaris ja detsembris.

2014.a. alanud Venemaa elanike välisreiside tugev langustrend mõjutas märkimisväärselt kõiki eespool käsitletud Ida- ja Põhja-Euroopa riike. Nende riikide võrdluses vähenes Vene turistide ööbimiste arv kõige rohkem Soomes (võrreldes kriisieelse rekordtasemega ehk 2013. aastaga oli nende ööbimiste arv 2016. aastaks vähenenud 57%). Peaaegu sama palju vähenes nende ööbimiste arv ka Tšehhis (-53%). Rootsisis oli kriisiaegne langus võrreldes rekordtasemega 47%, Poolas 44%, Balti riikides veidi üle 40% ja Ungaris 31%.

Balti riikides algas taastumine 2016.a. lõpus. Eestis ja Lätis kasvas 2016.a. kokkuvõttes Vene turistide ööbimiste arv (2015. aastaga võrreldes) 5%, Leedus 1%. Teistes Ida-Euroopa riikides ja Põhjamaades jätkus langus ka 2016. aasta kokkuvõttes (näiteks Tšehhis ja Soomes 11%). **2017. aastal** hakkas nende ööbimiste arv kasvama peaaegu kõigis Euroopa riikides. 2017.a. esimese 10 kuuga kasvas Vene turistide veedetud ööde arv Eestis ja Soomes 16%. Lätis kasvas nende ööbimiste arv esimese 9 kuuga 13% ja Leedus 5,5%.

TURISM VENEMAALT EESTISSE MAJUTUSETTEVÕTETE STATISTIKA PÕHJAL

Venemaa on ööbimiste arvult Eestile tähtsuselt teine välisurg Soome järel. 2016.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 200 972 Vene turisti, kes veetsid seal 413 292 ööd. 2015. aastaga võrreldes kasvas nende ööbimiste arv 5% (enne seda oli nende ööbimiste arv võrreldes kriisieelse rekordtaseme ehk 2013. aastaga 2015. aastaks vähenenud koguni 42%).

2017.a. esimese 10 kuuga kasvas Vene turistide arv 2016.a. sama perioodiga võrreldes 19% ja nende veedetud ööde arv 16%. Peale ligi 2-aastast langust hakkas nende ööbimiste arv uuesti kasvama alates 2016.a. septembrist ja on sealtpeale kasvanud kõigil kuudel. Kuna aga vahepealne langus oli nii suur, võtab taastumine kunagisele rekordtasemele veel mitu aastat. Seetõttu oli nende ööbimiste arv 2017.a. esimese 10 kuu kokkuvõttes 29% väiksem kui 2013.a. samal perioodil (enne languse algust).

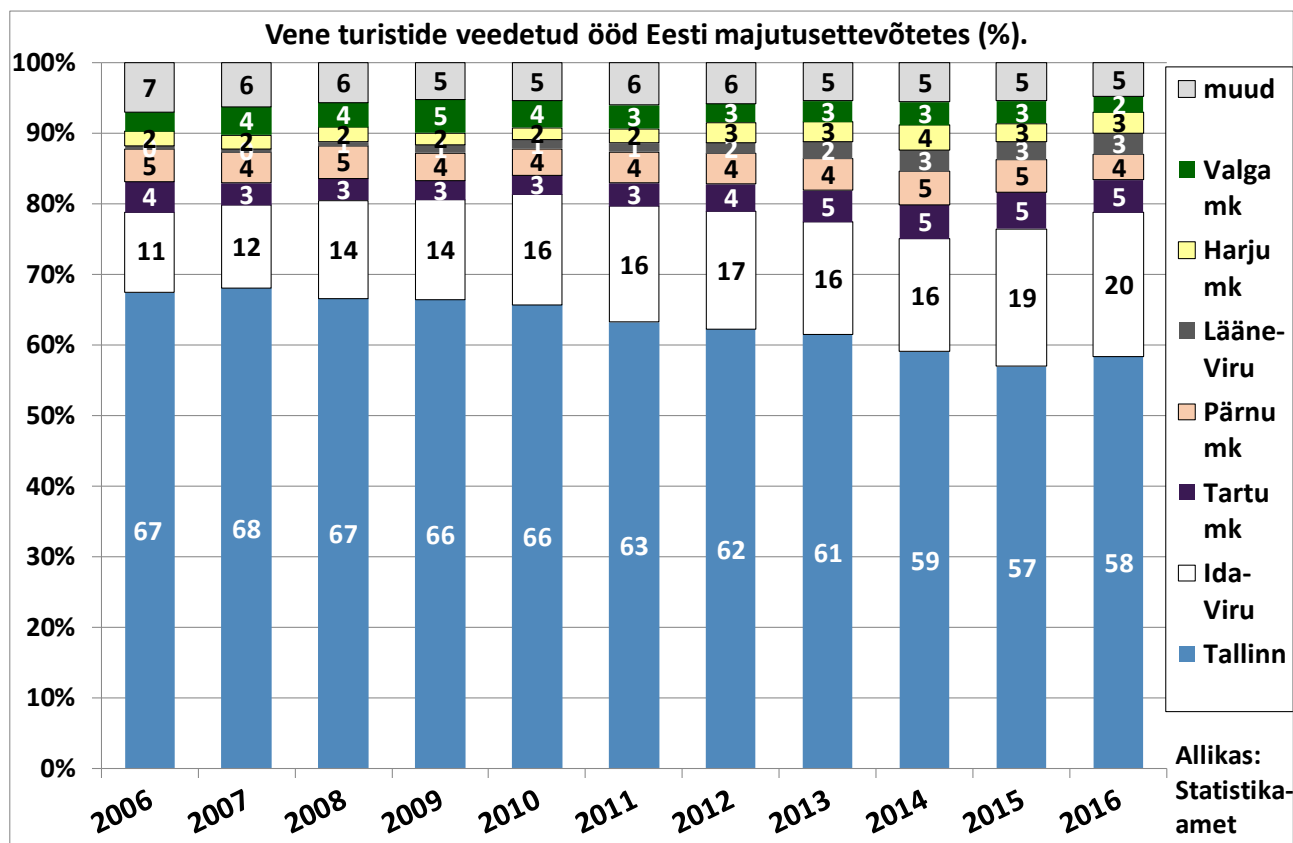
Venemaa turistid ja nende ööbimised (veedetud ööd) Eesti majutusettevõtetes (tuh.). Allikas: Statistikaamet.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
majutatud turistid	53,4	67,2	56,4	82,3	93,9	142,0	203,2	266,2	304,6	275,4	186,1	201,0
veedetud ööd	138,5	176,9	149,7	198,3	220,9	330,3	475,9	593,8	679,3	613,9	393,8	413,3
muutus võrreldes eelneva aastaga												
majutatud turistid	26%	26%	-16%	46%	14%	51%	43%	31%	14%	-10%	-32%	8%
veedetud ööd	36%	28%	-15%	33%	11%	49%	44%	25%	14%	-10%	-36%	5%

Sihtkohad Eestis

2016.a. veetsid nad Eestis **veedetud öödest 58% Tallinnas, 20% Ida-Virumaal, 4,6% Tartu maakonnas** (koos Tartuga), **3,6% Pärnu maakonnas** (koos Pärnuga), 3% Lääne-Virumaal ja Harjumaal, 2,3% Valga maakonnas ja 4,7% kõigis ülejäänud maakondades kokku. Pikaajaliselt on Tallinna osatähtsus järk-järgult vähenenud, samas on kasvanud Ida-Virumaa osatähtsus.

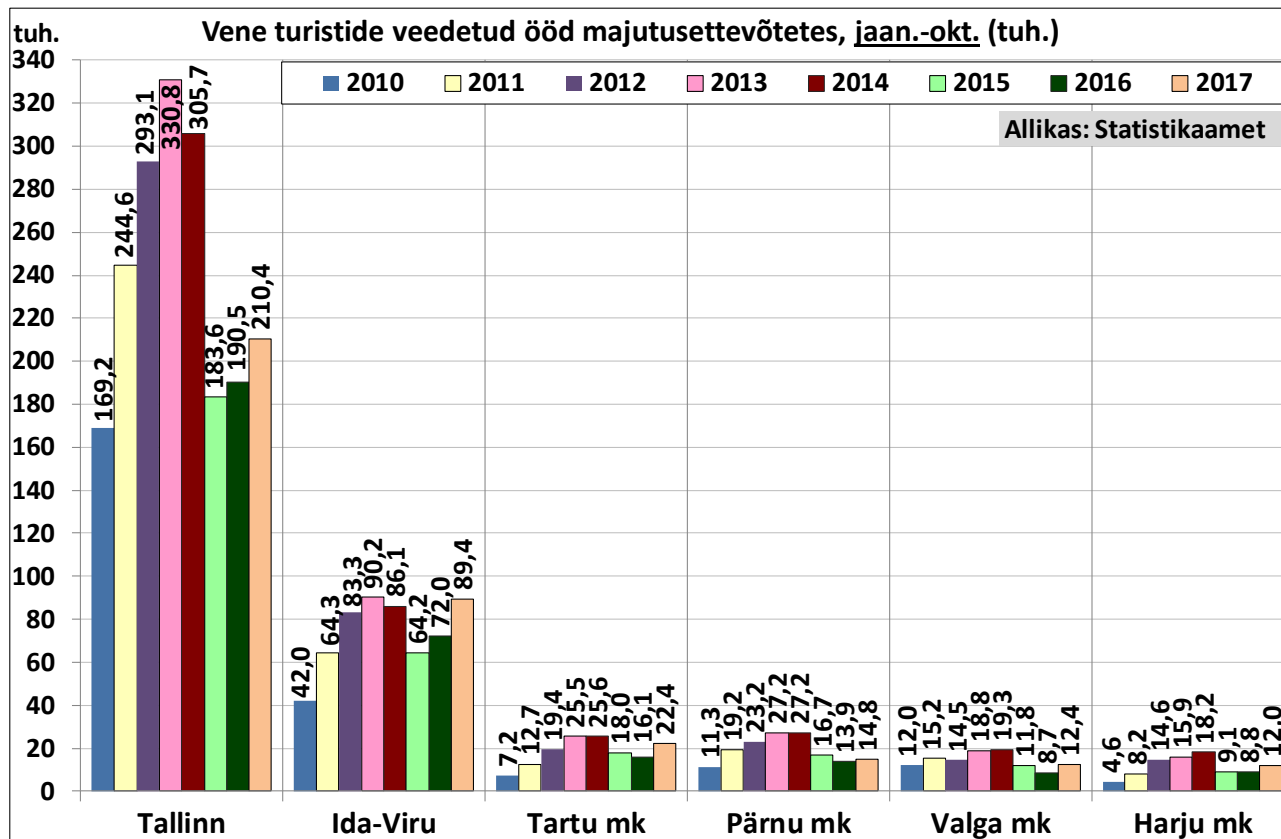
Nii Eestis keskmiselt kui ka kõigis peamistes sihtkohtades on nende **viibimise kestus** pikaajaliselt järk-järgult vähenenud: kõige rohkem Ida-Virumaal, kus nad 2004. aastal viibisid keskmiselt 4,25 ööd, kuid 2016. aastal vaid 2,16 ööd. Tallinna majutusettevõtetes veetsid nad 2016. aastal keskmiselt 1,95 ööd, Tartus 1,7 ööd ja Pärnus 2,6 ööd.

Vene turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd)							Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2014/13	2015/14	2016/15	2015/14	2016/15
Kogu Eesti	330 276	475 905	593 783	679 343	613 868	393 805	413 292	-65 475	-220 063	19 487	-36%	5%
Tallinn	217 186	301 029	369 803	417 454	362 966	224 583	241 614	-54 488	-138 383	17 031	-38%	8%
Ida-Viru mk	51 601	78 399	99 247	108 854	98 073	76 555	84 046	-10 781	-21 518	7 491	-22%	10%
Tartu mk	8 990	15 461	23 094	30 576	29 595	20 620	19 212	-981	-8 975	-1 408	-30%	-7%
..Tartu linn	8 290	14 265	21 216	25 449	25 025	18 843	17 420	-424	-6 182	-1 423	-25%	-8%
..Tartu mk*	700	1 196	1 878	5 127	4 570	1 777	1 792	-557	-2 793	15	-61%	0,8%
Pärnu mk	12 363	21 157	25 422	30 076	29 146	18 063	14 880	-930	-11 083	-3 183	-38%	-18%
..Pärnu linn	11 795	20 708	24 285	29 022	27 565	16 733	14 089	-1 457	-10 832	-2 644	-39%	-16%
..Pärnu mk*	568	449	1 137	1 054	1 581	1 330	791	527	-251	-539	-16%	-41%
Lääne-Viru	4 433	5 878	9 255	16 867	18 501	10 188	12 497	1 634	-8 313	2 309	-45%	23%
Harju mk	5 521	9 848	17 220	18 869	21 558	10 189	12 213	2 689	-11 369	2 024	-53%	20%
Valga mk	12 783	15 934	15 706	20 234	20 325	12 408	9 466	91	-7 917	-2 942	-39%	-24%
Saare mk	7 239	8 074	9 823	10 037	10 717	6 679	6 307	680	-4 038	-372	-38%	-6%
Põlva mk	4 382	11 712	13 489	14 223	9 804	5 776	4 699	-4 419	-4 028	-1 077	-41%	-19%
Lääne mk	2 565	3 968	5 244	4 665	5 747	3 681	3 218	1 082	-2 066	-463	-36%	-13%
Võru mk	2 427	3 010	3 471	5 113	4 649	2 612	2 600	-464	-2 037	-12	-44%	0%

2014.-2015.a. vähenesid Vene turistide ööbimised tunduvalt peaaegu kõigis Eesti sihtkohtades. 2016.a. algas kasv Tallinnas ja Harjumaal ning Ida- ja Lääne-Virumaal. **2017.a. esimese 10 kuuga** on Vene turistide ööbimisi lisandunud peaaegu kõigis maakondades. Arvuliselt kõige rohkem lisandus nende ööbimisi nende kahes populaarseimas sihtkohas **Tallinnas ja Ida-Virumaal**. Võib öelda, et Ida-Virumaa majutusettevõtted on Vene kriisiga keskmisest paremini toime tulnud. Ida-Virumaal oli nende ööbimisi 2017.a. esimese 10 kuuga vaid 0,9% vähem senisest rekordtasemest (2013.aastast). Eestis keskmiselt on Vene turistide ööbimiste arv seni rekordilisest 2013.a. tasemest veel 29% väiksem, Tallinnas 36% väiksem, Pärnus peaaegu poole väiksem ja Põlvamaal koguni 63% väiksem. Absoluutarvudes suuremat kasvu on 2017.a. näidanud ka nende ööbimised Tartu maakonnas (eelkõige Tartus) ning Valgamaal ja Harjumaal. Tartus avaldasid ilmselt mõju uued hotellid ja vaatamisväärsused (nagu teistegi lähiturgude puhul).

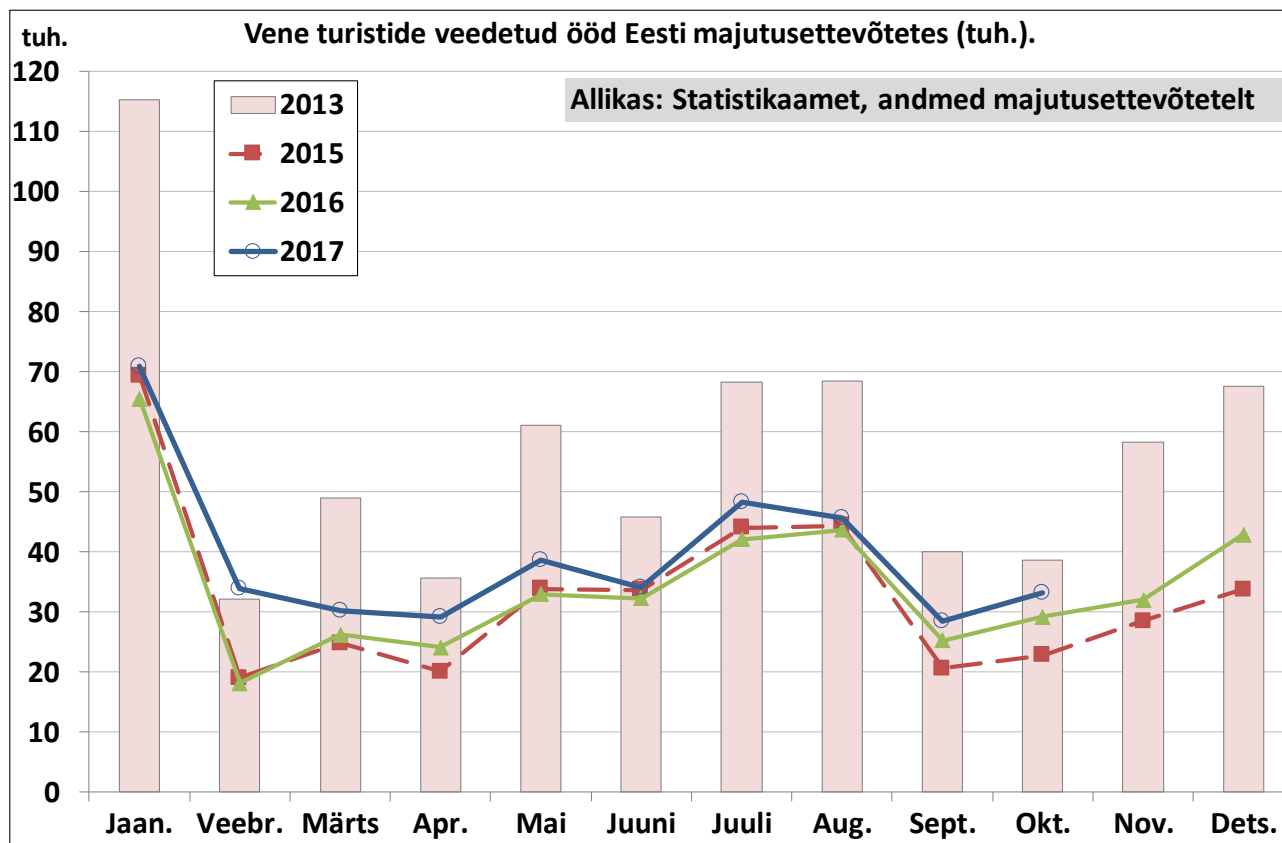

Vene turistide veedetud ööd majutusettevõtetes, allikas: Statistikaamet (*väljaspool Tartu ja Pärnu linna)

	Ööbimised (veedetud ööd), jaan.-okt.						Muutus võrreldes eelneva aastaga				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/16	2017/16
Kogu Eesti	394 453	485 355	553 590	529 195	331 678	338 564	391 553	-197 517	6 886	52 989	16%
Tallinn	244 640	293 111	330 778	305 681	183 646	190 463	210 397	-122 035	6 817	19 934	10%
Ida-Viru mk	64 347	83 335	90 165	86 052	64 217	72 015	89 388	-21 835	7 798	17 373	24%
Tartu mk	12 650	19 389	25 543	25 629	17 961	16 080	22 357	-7 668	-1 881	6 277	39%
..Tartu linn	11 523	17 744	20 796	21 474	16 378	14 577	19 846	-5 096	-1 801	5 269	36%
..Tartu mk*	1 127	1 645	4 747	4 155	1 583	1 503	2 511	-2 572	-80	1 008	67%
Pärnu mk	19 158	23 174	27 181	27 239	16 735	13 868	14 794	-10 504	-2 867	926	7%
..Pärnu linn	18 807	22 091	26 151	25 777	15 517	13 137	13 828	-10 260	-2 380	691	5%
..Pärnu mk*	351	1 083	1 030	1 462	1 218	731	966	-244	-487	235	32%
Valga mk	15 245	14 459	18 817	19 324	11 828	8 724	12 438	-7 496	-3 104	3 714	43%
Harju mk	8 195	14 565	15 928	18 150	9 110	8 837	12 017	-9 040	-273	3 180	36%
Lääne-Viru	5 139	7 252	13 051	16 104	8 871	11 122	9 581	-7 233	2 251	-1 541	-14%
Saare mk	7 562	8 926	9 143	9 852	6 347	5 852	6 926	-3 505	-495	1 074	18%
Põlva mk	9 885	11 498	12 086	8 990	4 930	4 112	4 523	-4 060	-818	411	10%
Lääne mk	3 571	4 763	4 271	5 279	3 383	2 865	3 534	-1 896	-518	669	23%
Võru mk	2 695	2 981	4 401	4 305	2 301	2 263	2 797	-2 004	-38	534	24%

Hooajalisus

Vene turistide ööbimiste hooajaline jaotus ei ole pikema perioodi vältel muutunud. Suurima osatähtsusega kuu on aastaid olnud jaanuar. 2016.a. moodustasid jaanuari ööbimised 16% ja detsembri ööbimised 10% Vene turistide kogu aasta jooksul veedetud öödest. Teine kõrghooaeg on juuli-august: mõlemal kuul tehti 1/10 kogu aasta ööbimistest. Suhteliselt populaarsed on ka mai, juuni ja november. Väljaspool suvise põhipuhkuse aega soodustavad reisimist riigipühad, eriti siis, kui koos riigipühaga tekib pikk nädalavahetus. Riigipühad on Venemaal 1.-8. jaan., 23. veebr., 8. märts, 1. ja 9. mai, 12. juuni, 4. november. Kui riigipüha satub neljapäevale, on töövaba päev ka sellele järgnev reede; kui teisipäevale, on töövaba päev ka sellele eelnev esmaspäev (vt. 2018.a. riigipühi http://www.cbr.ru/StaticHtml/File/8322/holidays_2018_e.htm).

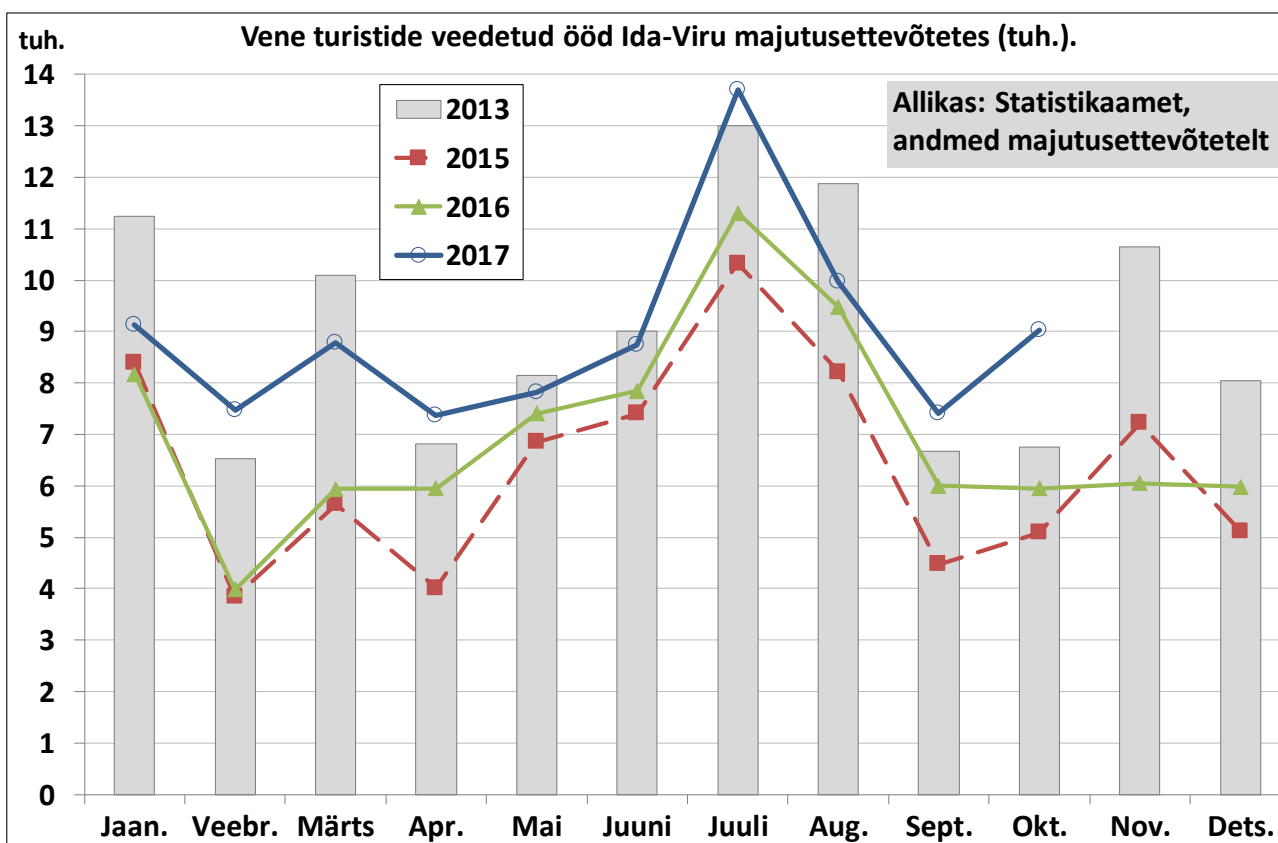
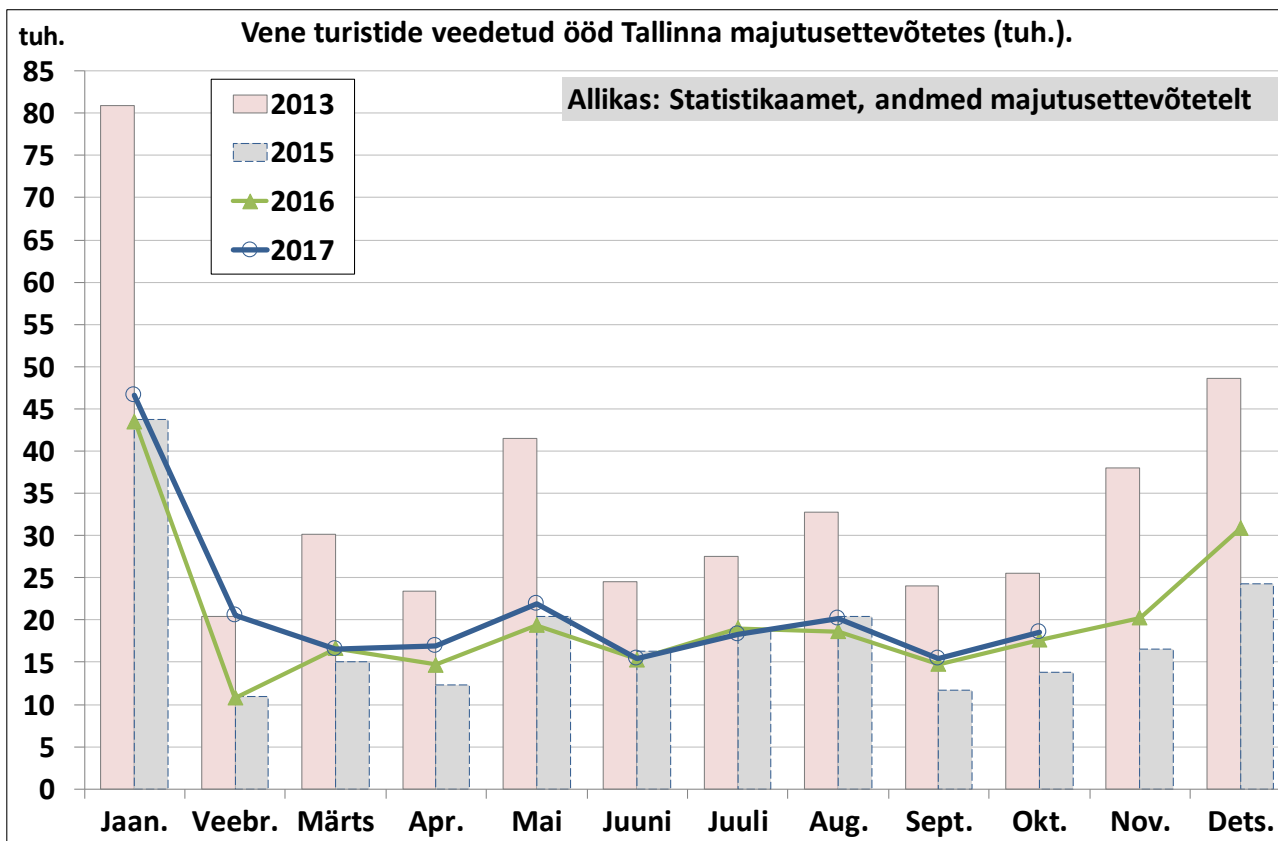

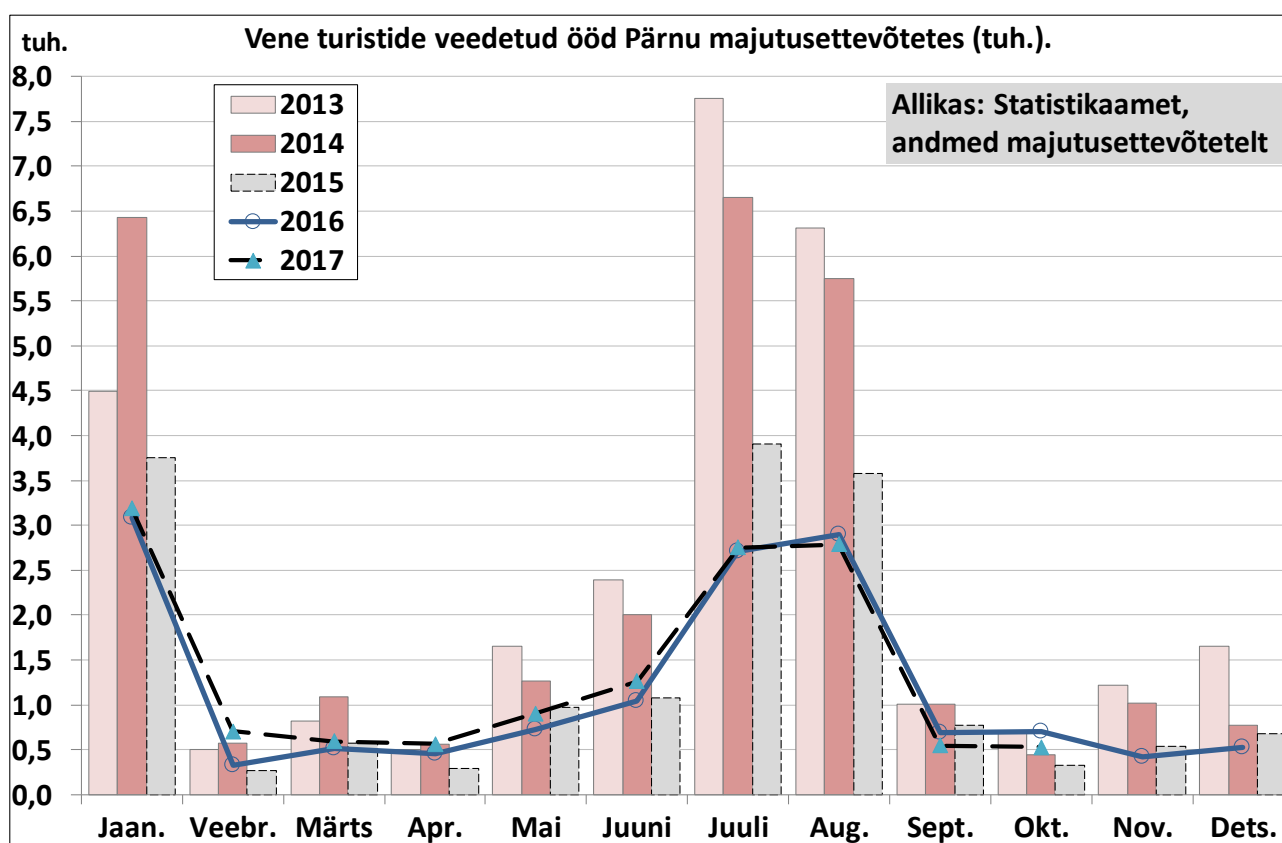
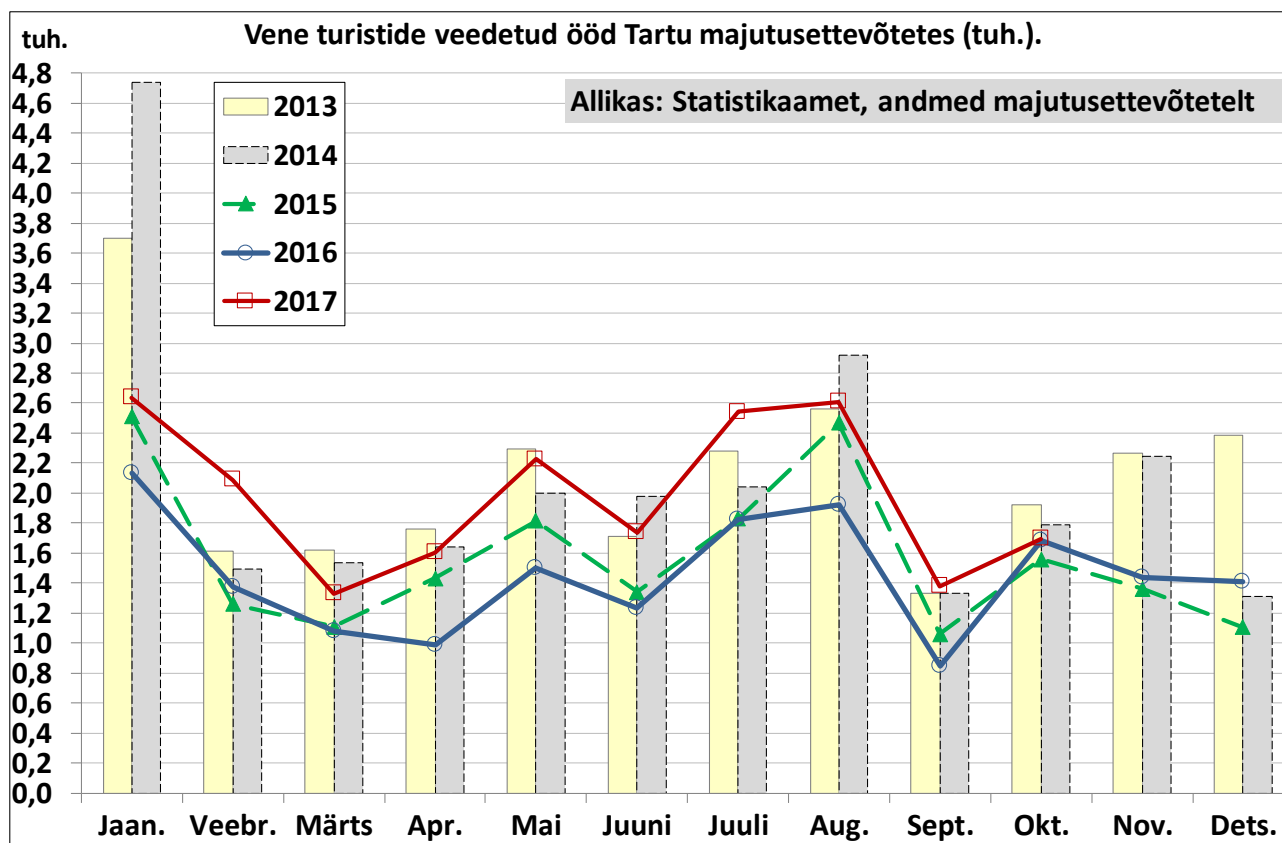
Eesti erinevates sihtkohtades on nende ööbimiste hooajaline jaotus mõnevõrra erinev. **Tallinnas** on selgelt kõige populaarsem kuu jaanuar ja seejärel detsember. Viimastel aastatel on Vene turistid Tallinnas veetnud ligi 20% kogu aasta ööbimistest jaanuaris ja veidi üle 10% detsembris (kokku neil kahel kuul seega ligi 1/3 kogu aasta ööbimistest). Ülejäänud kuudega võrreldes veidi rohkem on nende ööbimisi Tallinnas ka mais ja novembris ning juulis ja augustis.

Ida-Virumaal on nende ööbimised Tallinnaga võrreldes oluliselt rohkem suvehooajale keskendunud. Kui Tallinnas veedavad nad kolmel suvekuul veidi üle 20% kogu aasta ööbimistest, siis Ida-Virumaal on kolme suvekuu osatähtsus 1/3 kogu aasta ööbimistest. Ida-Virumaal on nende ööbimisi kõige rohkem juulis, millele järgnevad august ja jaanuar.

Tartus on viimastel aastatel olnud nende ööbimisi enam-vähem ühepalju nii jaanuaris kui ka augustis. Nende kuudega võrreldes vaid veidi vähem on nende ööbimisi juulis. Nagu näitab joonis, oli Tartu enne kriisi uusaastareiside sihtkohana tunduvalt populaarsem kui nüüd. 2017. aastal jõudsid Vene turistide ööbimised suvehooajal juba peaaegu kriisieelsele tasemele, samas kui jaanuaris oli nende ööbimisi veel peaaegu poole vähem kui enne kriisi.

Pärnus on kaks selget tipphooaega: jaanuar ning juuli-august. Ülejäänud kuudel on nende kuudega võrreldes ööbimiste arv tagasihoidlik. 2017. aastal oli mõlemal tipphooajal nende ööbimiste arv poole väiksem kriisieelsest rekordtasemest.

Ööbimised majutusettevõtete liikide lõikes

Majutusettevõtete ametliku liigituse järgi veedeti 2016.a. Venemaa turistide ööbimistest 82% hotellides (k.a. spaahotellid), 7% hostelites, 5% külaliskorterites, 3% külalistemajades ja 3% muudes majutusliikides. Enne kriisi oli hotellide osakaal kõrgem (87-88%). 2014. aastal, kui nende ööbimiste arv vähenema hakkas, vähenes see vaid hotellides ja külalistemajades; kõigis muudes majutusliikides (eriti hostelites) nende arv aga jätkuvalt kasvas. Võrreldes kriisieelse rekordtasemega oli 2016.aastaks kõige rohkem vähenenud nende ööbimiste arv külalistemajades (-58%) ja hotellides (-43%); samas hostelites ja külaliskorterites oli langus vaid 14%.

Ööbimised:	hotell	külastemaja	hostel	külastorter	puhkemaja	kodumajutus	puhkeküla	motell	kokku
2008	170 812	11 548	6 540	3 406	3 743	794	913	540	198 319
2009	190 707	13 801	6 398	3 289	5 095	717	403	529	220 945
2010	292 212	17 802	7 735	4 509	5 243	734	1 215	826	330 276
2011	418 976	27 083	12 652	7 843	6 126	1 972	570	683	475 905
2012	517 830	29 143	18 828	14 637	7 936	3 600	1 374	435	593 783
2013	589 115	30 630	23 389	20 603	6 015	6 239	2 520	832	679 343
2014	513 278	23 643	32 466	26 191	8 091	6 796	2 811	592	613 868
2015	321 520	15 177	27 025	16 968	4 984	5 640	2 073	418	393 805
2016	337 611	12 931	27 987	22 544	5 670	4 355	1 906	288	413 292
osatahtsus 2016	81,7%	3,1%	6,8%	5,5%	1,4%	1,1%	0,5%	0,1%	100%
muutus 2014/13	-13%	-23%	39%	27%	35%	9%	12%	-29%	-10%
muutus 2015/14	-37%	-36%	-17%	-35%	-38%	-17%	-26%	-29%	-36%
muutus 2016/15	5%	-15%	4%	33%	14%	-23%	-8%	-31%	5%

LISAINFO: Mobiilpositsioneerimise statistika piiriületuste kohta

Lisaks majutusstatistikale on võimalik kasutada mobiilpositsioneerimise statistikat Venemaa elanike saabumiste kohta Eestisse, mida avaldab Eesti Pank (allikas: Positium LBS). Silmas tuleb pidada, et erineva meetodika tõttu ei ole andmed majutusstatistikaga täpselt võrreldavad. Samuti viitab piiripunktides korraldatav väliskülastajate uuring (küsitlus, mida on teinud aastatel 2014-2017 EASI tellimisel Statistikaamet), et märkimisväärne hulk Ivangorodi elanikke käib regulaarselt Narvas sisseoste tegemas või teenuseid tarbimas. Nende kulutused Eestis võetakse Eesti maksebilansis väliskülastajate kulutustena arvesse, kuid pole teada, millisel määral kajastuvad need inimesed mobiilpositsioneerimise statistikas (viibides Eestis lühiajaliselt või Vene piirile väga lähedal, ei pruugi nad teha kõnetoiminguid Eesti mobiilivõrgus ja seega ei kajastu ka mobiilpositsioneerimise statistikas).

Mobiilpositsioneerimise andmetel käis Eestis 2016.a. 854 083 Venemaalt saabunud külastajat, kellest 441 730 tulid üheks päevaks ja 412 353 ööbisid Eestis. Seega moodustasid külastajatest veidi üle poole (52%) ühepäevakülastajad.

Kuigi majutusstatistika ei ole mobiilpositsioneerimise andmetega täpselt võrreldav, viitab andmete võrdlus sellele, et ligi pool (2016.a. 49%) Eestis ööbinud Vene turistid võis kasutada tasulist majutuskohta.

Mobiilpositsioneerimise andmed:	2015	2016	muutus 2016/15	I-III kv 2016	I-III kv 2017	muutus 2017/16
Külastuste koguarv	814 873	854 083	5%	632 637	669 656	6%
Sh. ühepäevakülastused	426 457	441 730	4%	325 798	328 439	1%
Sh. ööbimisega külastused	388 416	412 353	6%	306 839	341 217	11%
<i>Ühepäevakülastuste % külastustest</i>	<i>52%</i>	<i>52%</i>		<i>51%</i>	<i>49%</i>	

	2015	2016	I-III kv 2016	I-III kv 2017
Ööbimisega külastused mobiilpositsioneerimise andmetel	388 416	412 353	306 839	341 217
Majutustevõttes ööbinud turistid (Statistikaameti andmed)	186 061	200 972	145 269	173 382
<i>Majutatute % kõigist ööbimisega külastustest</i>	<i>48%</i>	<i>49%</i>	<i>47%</i>	<i>51%</i>

TÄIENDAV INFO:

- [Eestis ööbinud Vene turistid 2015.-2016.a. väliskülastajate uuringu põhjal](#)